

Duurzaam bouwen
Een nieuw
samenlevingsproject

De aannemers bereiden zich voor op duurzame ontwikkeling

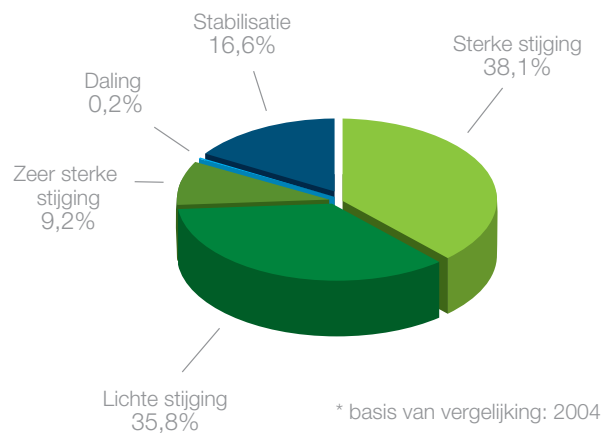
Ook al komt duurzaam bouwen nog aarzelend op gang, toch heeft de markt zich al aangepast aan de ontwikkeling die de volgende jaren op dit gebied wordt verwacht. De enquête¹ die de Confederatie onder haar leden over dit onderwerp heeft gehouden, met de hulp van het bureau IDEA CONSULT, wijst duidelijk op een versnelling van de groei van duurzame bouwactiviteiten bij de werken die bij de aannemersbedrijven worden besteld sinds 2003. Meer in het bijzonder in het segment van de nieuwe woningen en de installatiewerken.

De enquête toont bovendien aan dat 70% van de bouwbedrijven op één of andere manier aan duurzame ontwikkeling doet. De meeste begonnen er een tiental jaar geleden mee. Zij menen dat de komende jaren in hun bedrijf het aantal bestellingen inzake duurzaam bouwen sterk zal toenemen. Dat is meer in het bijzonder het geval voor algemene aannemersbedrijven die actief zijn in het bouwen of renoveren van woon- en niet-woongebouwen.

De duurzame bouwactiviteiten die nu al worden uitgeoefend, hebben meestal betrekking op, in orde van belangrijkheid, thermische superisolatie, de verwerking van bouwafval, geluidsisolatie, gebruik van hernieuwbare materialen en grondstoffen en verwarmings- en ventilatie-installaties met een zeer hoog energierendement. Verderop in het klassement van de betrokken activiteiten volgen die welke te maken hebben met de veiligheid van gebouwen en met het installeren van toestellen of processen voor het produceren van alternatieve energieën.

De ondernemingen die nu al aan duurzaam bouwen doen, overwegen hun activiteiten nog meer uit te breiden naar werkzaamheden die verband houden met alternatieve ener-

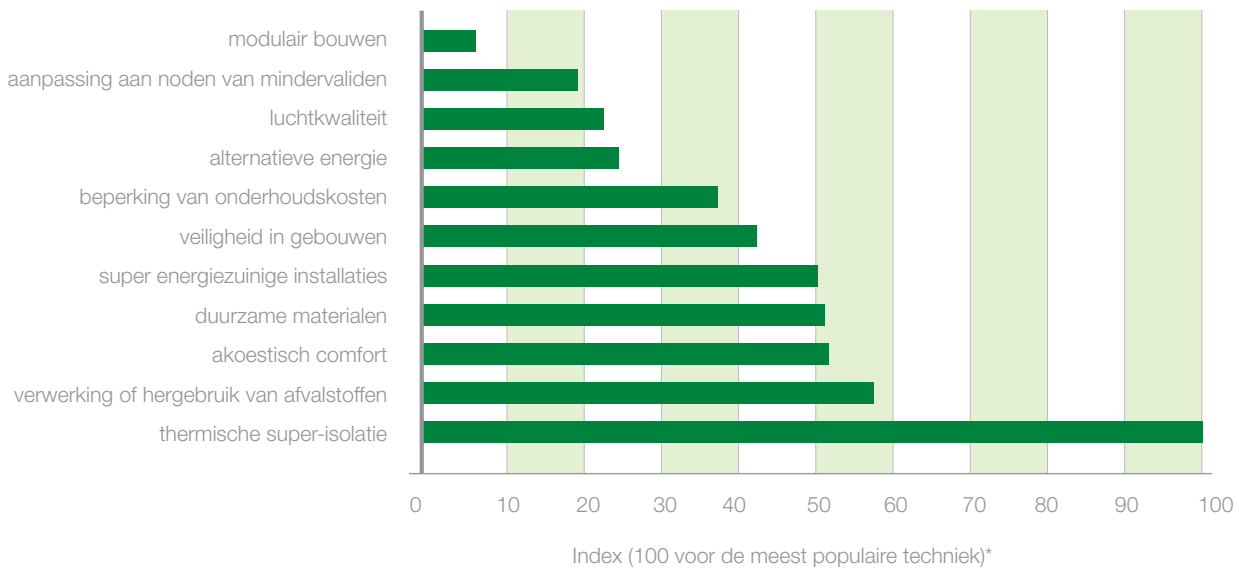
Evolutie* van aandeel duurzaam bouwen
(verdeling antwoorden van de ondernemingen)

Bron: Confederatie Bouw op basis van een enquête IDEA consult

¹ Enquête over duurzaam bouwen gehouden in januari 2008 onder de lidbedrijven van de Confederatie. 1.480 ondernemingen hebben de enquête beantwoord. Dit is goed voor een antwoordgraad van 33% van het aantal bedrijven waarmee contact werd opgenomen.

Populariteit van technieken duurzaam bouwen

* aantal ondernemingen die de techniek uitoefenen en frequentie waarmee ze deze toepassen

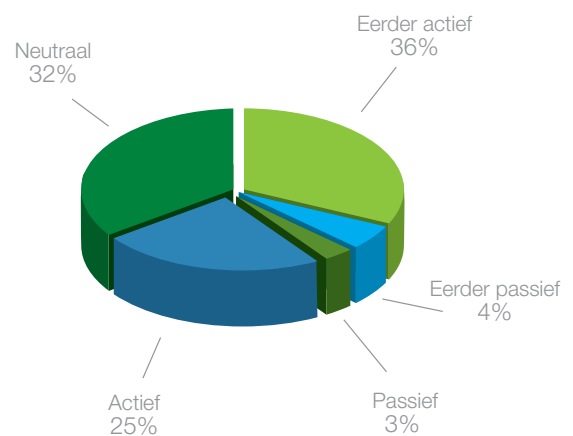
Bron: Confederatie Bouw op basis van een enquête IDEA consult

gieën en alle werken die mogelijk de onderhouds- en gebruikskosten verminderen. Wie nu nog niet aan duurzaam bouwen doet en wie in de toekomst die weg wenst te bewandelen, heeft vooral aandacht voor thermische superisolatie, verwerking en recycling van afvalstoffen en het gebruik van hernieuwbare grondstoffen en materialen. De overgrote meerderheid van de aannemers meent bovendien dat duurzaam bouwen onontkoombaar is geworden.

De meeste aannemers beseffen welke rol zij in de ontwikkeling van duurzaam bouwen moeten spelen. Zowel om de werken correct uit te voeren als om, samen met de architecten, advies te verlenen aan de opdrachtgevers bij de keuze van de te plaatsen bouwmaterialen en de toe te passen technieken. Meer dan 60% van hen past op het gebied van duurzaam bouwen trouwens een echt proactieve benadering toe en één op de vier aannemers wil zelfs mee zijn met de laatste technische ontwikkelingen ter zake.

Ook al denken zij globaal genomen dat zij een goede beroepskennis op het gebied van duurzaam bouwen hebben, toch verklaart de overgrote meerderheid van de aannemers actief te zoeken naar informatie over het onderwerp via allerlei kanalen (internet, beurzen, beroepsfederaties, wetenschappelijke centra, architecten, enz.) en bereid te zijn om aanvullende opleidingen te volgen en de nodige inspanningen te leveren om aan de vraag te voldoen.

Houding ondernemers tegenover duurzaam bouwen

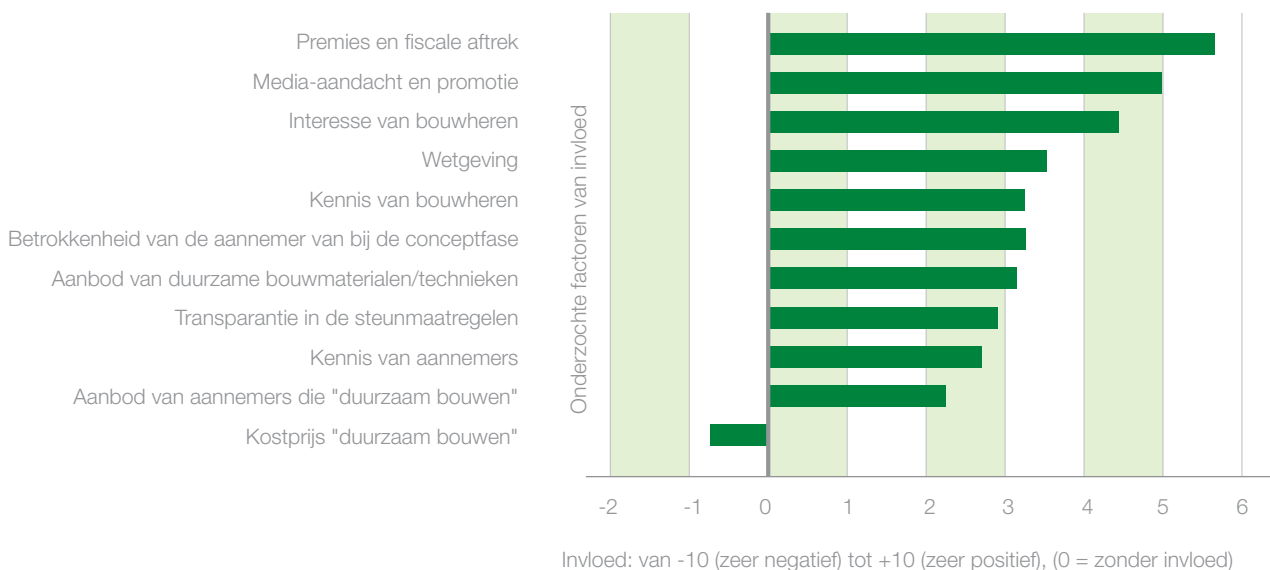

Bron: Confederatie Bouw op basis van een enquête IDEA consult

De vraag van de opdrachtgevers is nu net de doorslaggevende factor bij de ontwikkeling van duurzaam bouwen. In dat verband wijzen de aannemersbedrijven erop dat de meerkosten van duurzaam bouwen een krachtige rem op de ontwikkeling ervan zetten en dat het daarom zeer belangrijk is om een beleid van fiscale stimuli te voeren dat voldoende bekend is en waarvan de bedragen de verwachtingen van de opdrachtgevers inlossen. De markt zal daarenboven geleidelijk aan moeten evolueren om aan de opdrachtgevers de best mogelijke prijs-kwaliteitsverhouding te bieden.

Overigens moeten de partijen zo vroeg mogelijk in het bouwproces meer gaan samenwerken zodat er een totaal-aanpak groeit en opdrachtgevers de meest correcte en volledige informatie aangeboden krijgen over wat voor werken zij moeten ondernemen en welke technieken zij moeten toepassen.

Factoren van invloed op duurzaam bouwen

Bron: Confederatie Bouw op basis van een enquête IDEA consult

Enkele reacties van aannemers

... Er is echter een probleem met de bestekken bij overheidsopdrachten die niet altijd rekening houden met de criteria van duurzaam bouwen. Wij renoveren op dit moment een crèche (opdracht van om en nabij € 900.000) en de oude houten ramen met enkel glas en in een vrij afschuwelijke toestand blijven behouden ... terwijl de verwarmingsinstallatie volledig wordt vernieuwd ...

... Het lijkt ons inzake duurzaam bouwen belangrijk dat de overheid eisen en verplichtingen bepaalt die geïntegreerd zijn en niet onverenigbaar zijn, zoals het geval is bij de EPB-norm en de akoestische norm ...

... Isoleren en energie besparen, is belangrijk, maar je moet alle andere deelnemende partijen transversaal erbij betrekken om isolatiewerk doeltreffend te maken. Wij hebben bijvoorbeeld totaal geen vat op de afwerking. Welnu, wie kan er weten hoe een product op een isolator zal reageren?

... Ondanks de talloze beschikbare steunmaatregelen is de keuze voor duurzaamheid vaak een filosofische keuze die de rijkere kunnen maken. Slaagt men erin de duurzame systemen te optimaliseren wat de "prijs-kwaliteitsverhouding" betreft, dan zullen zij misschien courant worden in de bouw ...

... Wij denken dat duurzaam bouwen eerst en vooral draait om kennis van de ontwerpers. In de meeste gevallen wordt duurzaam bouwen afgeremd door het financiële aspect en door de geringe kennis van de ontwerper ter zake ...